

UCHWAŁA NR LXXI/1062/2024
RADY MIEJSKIEJ W BORNEM SULINOWIE

z dnia 8 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Wsparcia Seniorów z terenu Gminy Borne Sulinowo
w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 Moduł II.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r.poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Osłonowy Wsparcia Seniorów z terenu Gminy Borne Sulinowo w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 Moduł II w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bornego Sulinowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Mariusz Gorgol

Załącznik do uchwały Nr LXXI/1062/2024
Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie
z dnia 8 lutego 2024 r.

PROGRAM OSŁONOWY
WSPARCIA SENIORÓW Z TERENU GMINY BORNE SULINOWO
W RAMACH PROGRAMU
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2024

MODUŁ II

Borne Sulinowo, luty 2024

Wstęp

Polityka społeczna wobec osób starszych stanowi jeden z priorytetów realizowanej polityki publicznej, który zakłada podnoszenie jakości życia seniorów poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielny i aktywnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa oznaczającego poczucie wolności od ubóstwa, a także wolność od niepokoju o własne bezpieczeństwo zdrowotne, psychiczne i fizyczne we wszystkich wymiarach życia społecznego osoby starszej.

Społeczeństwo polskie staje obecnie przed wyzwaniami wynikającymi ze zmian w strukturze demograficznej ludności. Jednym z głównych zjawisk wynikającym z przemian demograficznych jest wzrastająca liczba osób starszych, a w związku z tym grupą, której należy się szczególne wsparcie, są właśnie osoby starsze.

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów realizowany w ramach rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 wpisuje się w kierunki prognozowanych procesów demograficznych związanych ze „starzeniem” się społeczeństwa. Stanowi element polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Program wpisuje się również w kierunki prognozowanych zmian określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017 – 2025. Jest przede wszystkim odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed samorządami zachodzące procesy demograficzne. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest także elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa Moduły:

1. Moduł I. Wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.
2. Moduł II Wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Dzięki realizacji programu wsparcie świadczone seniorom oraz działania podejmowane w tym zakresie przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego oraz zyskają poczucie bezpieczeństwa.

Gmina, przystępując do programu może wnioskować o środki na realizację jednego, jak również obydwu modułów.

Program zawiera wskazówki dotyczące możliwości uzyskania przez gminy w 2024 r. wsparcia finansowego ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego:

	RODZAJ ZADANIA WŁASNEGO ZGODNIE Z UOPS	WYMAGANA UCHWAŁA Rady Gminy/Miasta
MODUŁ nr I	zadanie określone w art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), tj., organizowanie i świadczenie usług w formie usług sąsiedzkich.	art. 50 ust. 6, 6a i 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która określa szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.
MODUŁ nr II	zadanie określone w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.	program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Gmina Borne Sulinowo przystępuje do kontynuacji realizacji Modułu II programu. Zgodnie z założeniami programu, ma on być realizowany w terminie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku.

Wsparcie w ramach programu osłonowego, podobnie jak w roku poprzednim, skierowane jest do osób w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Realizacja programu jest ważnym elementem działań Gminy na rzecz poprawy funkcjonowania tych osób w lokalnej społeczności lokalnej.

Wdrożenie systemu „opieki na odległość” oraz wykorzystanie innowacyjnych technologii w ułatwieniu organizacji opieki dla osób starszych, może być dużym wsparciem i jest zalecanym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej rozwiązaniem. System ten przyczynia się w znacznym stopniu do odciążenia systemu opieki zdrowotnej, wspiera codzienne funkcjonowanie osób starszych, a opiekunom umożliwia pogodzenie ról, które wypełniają w społeczeństwie.

Konieczność kontynuowania programu osłonowego w 2024 roku wynika nie tylko z rozeznaczonych potrzeb wśród mieszkańców gminy Borne Sulinowo, w szczególności korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej, ale i przeprowadzonej diagnozy i analizy posiadanych zasobów określonych w Strategii. Na koniec 2023 roku z opasek bezpieczeństwa korzystało systematycznie 126 seniorów z gminy Borne Sulinowo. w ciągu roku prowadzona była systematyczna rekrutacja do Usługi.

Podstawa prawna programu

Gmina Borne Sulinowo o wsparcie finansowe na realizację programu będzie się ubiegać w ramach środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”. Zgodnie z zapisami Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024” Moduł II gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnienie już przyjętego w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu.

Wsparcie finansowe w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

I. Cele Programu

Celem program osłonowego realizowanego w zakresie Modułu II opisanego w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwe najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Coraz częściej seniorzy rezygnują lub ograniczają wychodzenie z domu, rezygnują z dłuższych spacerów czy spotkań towarzyskich z obawy o to, że w sytuacji zagrożenia nie otrzymają na czas odpowiedniej pomocy. Poczucie bezpieczeństwa, jakie daje posiadanie urządzenia zapewniającego e-opiekę, daje szansę seniorom na podtrzymanie aktywności społecznej.

Narastające zjawisko starzenia się społeczeństw wymaga podejmowania odpowiednich działań na rzecz tej grupy społecznej. Rozwój technologiczny wkracza również w sferę usług świadczonych na rzecz osób starszych.

Program osłonowy zakłada wykorzystanie nowych technologii, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in.

monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

II. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2024 roku.
2. Zakłada się kontynuację świadczenia usługi teleopieki dla dotychczasowej grupy seniorów, którzy w latach 2022 i 2023 przystąpili do programu, a także nowych osób zainteresowanych usługą (w miarę posiadanych możliwości).
3. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu gminy Borne Sulinowo, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
4. Gmina, w ramach kontynuacji Modułu II Programu w 2024 roku dokona zakupu usługi wsparcia poprzez wykupienie abonamentu teleopieki wraz z obsługą systemu.
5. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku dokonaniem zakupu usługi wsparcia poprzez wykupienie abonamentu teleopieki wraz z obsługą systemu, a także organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.
6. Do zadań gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

III. Cel Programu - Moduł II

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych z terenu gminy Borne Sulinowo przez zapewnianie i zwiększanie dostępu do tzw. "opieki na odległość".

Cel szczegółowy:

Program zakłada wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób starszych, obejmujące:

- a) dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa;
- b) dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów realizowanych w latach 2022–2023.

Adresaci Modułu II:

Seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem w miejscu zamieszkania, ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Samorząd gminny dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa.

Krok 2. Samorząd gminny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską lub innym urządzeniem bezpieczeństwa zakupionym w ramach niniejszego programu w edycji na rok 2022 lub 2023.

Krok 3. Samorząd gminny koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Opis usługi:

W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje:

1. przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
2. detektor upadku,
3. czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
4. lokalizator GPS,
5. funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
6. funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
7. funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Samorząd gminny na podstawie zapotrzebowania, określa funkcje opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa (urządzenie nie musi spełniać wszystkich ww. funkcji) w przeprowadzanym postępowaniu wyboru realizatora.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Gmina przy wyborze wykonawcy powinna uwzględniać także jakościowy aspekt usługi. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia Usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie dodatków do wynagrodzeń, wraz z pochodnymi, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania dla pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych, bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek seniorom).

IV. Finansowanie Programu

1. Program osłonowy finansowany będzie w części ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. podejmowania działań z zakresu z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.
2. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.
3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w Programie po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnienie już przyjętego w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej – dotyczy Modułu II.
4. Wojewoda na podstawie złożonych przez gminy zapotrzebowań przekazuje tym gminom dotację na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.
5. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.
6. Środki, o których mowa w ust. 1, zaplanowane są w budżecie państwa na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej.

Podsumowanie

Kontynuacja przyjętych w latach 2022 -2023 roku programów osłonowych pozwoli na zwiększenie poziomu bezpiecznego funkcjonowania osób starszych w ich miejscu zamieszkania.

Realizacja programu w 2024 roku zapewni możliwości zabezpieczenia seniorów z terenu gminy Borne Sulinowo, którzy przystąpili do programu w systemie teleopieki.

Dalsze świadczenie wsparcia w ramach systemu teleopieki umożliwi udzielenie seniorom szybkiej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia poprzez bezpośrednie połączenie z teleopieką i określenie zakresu wymaganej pomocy i ewentualnie wezwanie odpowiednich służb ratunkowych. Posiadanie przez seniora opaski dodatkowo wzmocni u niego poczucie bezpieczeństwa, poprawi kondycję psychiczną, a także zwiększy jego aktywność fizyczną i towarzyską.

Dalsza realizacja programu stanowić będzie reakcję na problemy „starzejącego” się społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej naszej gminy przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych.